

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/16/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123013475
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2123013475.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov Mgr. Pavla Macháča a Mgr. Kristíny Ferenciovej, v trestnej veci obžalovaného A. B., nar. XX.XX.XXXX v A., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Leopoldov, pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 28.12.2023, č. k. 12T/24/2023-159, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11.06.2024 v Trnave takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany zamietá.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd uznal obžalovaného A. B. za vinného zo zločinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 3 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že od presne nezisteného času do 14:10 hod. dňa 25. 06. 2022 v priestoroch C. D. B. E., C., na adrese F., G. D. XXXX/X, ako užívateľ tohto priestoru ako jeho obydľia, neoprávnenne prechovával dve hrudky bieleho materiálu, ktoré obsahovali 2010 mg kokaínu s priemernou koncentráciou účinnej látky 74,5 % hmotnostných, obsahujúce 1.497 mg absolútneho kokaínu, ktoré podľa znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava č. PPZ-KEU-BA-EXP-2022/7681 sa považujú za 50 až 150 bežných jednotlivých dávok drogy, pričom kokaín je v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných a psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny omamných látok.

Podľa § 44 Trestného zákona okresný súd upustil od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona, pretože považoval nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 9 rokov so zaradením na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, ktorý bol obvinenému uložený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 18. 11. 2022, sp. zn. 10T/8/2022, právoplatným dňa 18. 11. 2022, a to za skutok, ktorým sa obžalovaný dopustil obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona, na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal prokurátor odvolanie a to do výroku o treste v neprospech obžalovaného.

V písomne odôvodnenom odvolaní prokurátor uviedol nasledovné:

„Som toho názoru, že vyhlásenie obžalovaného o vine, ako aj skutočnosť, že spáchanie skutku priznal a oľutoval, nie sú takými okolnosťami, ktoré odôvodňujú upustenie od uloženia súhrnného trestu podľa § 42 Trestného zákona s poukazom na už uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 9

rokov a to z dôvodu, že takto uložený trest s poukazom na závažnosť oboch skutkov je neprímerane mierny, ktorý nedostatočne zohľadňuje individuálnu i generálnu prevenciu pri ukladaní trestu.

V tejto súvislosti je potrebné predovšetkým poukázať na charakter páchanej trestnej činnosti, čo sa týka záujmu chráneného Trestným zákonom a jej závažnosť, tiež to, že obžalovaný spáchal dva trestné činy, z ktorých jeden je obzvlášť závažným zločinom a druhý zločinom. Mimoriadne okolnosti vo svojej podstate vyžadujú, aby súd starostlivo a dôkladne zvážil ich povahu, pričom v danom prípade súd poukázal na závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatria MUDr. Miroslava Čerňana, ktoré konštatujú zmenšenú príčetnosť obžalovaného, avšak tieto už zohľadnil pri ukladaní trestu za obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy v štádiu prípravy podľa § 13 ods. 1, § 144 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. e) Trestného zákona.

Z odpisu registra trestov je zrejmé, že obžalovaný A. B. bol doposiaľ 1-krát súdne trestaný, a to rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 18.11.2022, sp. zn. 10T/8/2022, ktorý trest aktuálne vykonáva.

Trest uložený rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 28.12.2023, sp. zn. 12T/24/2023 nie je trestom primeraným, nakoľko súd nesprávne vyhodnotil všetky okolnosti podstatné pre uloženie zákonného a spravodlivého trestu a tak obžalovanému uložil neprímerane mierny trest. Uložený trest nevyjadruje dostatočne závažnosť a nebezpečnosť konania obžalovaného.

Preto navrhujem, aby Krajský súd v Trnave v zmysle § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Trnava zo dňa 28.12.2023, sp. zn. 12T/24/2023 vo výroku o treste, a aby v zmysle § 322 ods. 3 Trestného poriadku sám vo veci rozhodol rozsudkom.

Obžalovanému navrhujem uložiť podľa §144 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h), § 39 ods. 2 písm. a), písm. c), písm. d), § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov.

Podľa § 48 ods. 5 Trestného zákona obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa obvinenému ukladá trest prepadnutia vecí, a to:

1. 1 ks mobilný telefón Redmi, model M21 01 K6G, IMEI: 863507055809800, IMEI1:863507055809818 aj so SIM ORANGE XXXXXXXXXXXX funkčný v leteckom režime,
2. 1 ks obal od SIM karty/karta Orange s poľským telefónnym číslom XXXXXXXXXXX,
3. 1 ks obal od SIM karty/karta Orange s poľským telefónnym číslom XXXXXXXXXXX,
4. 1 ks obal od SIM karty/karta Orange s poľským telefónnym číslom XXXXXXXXXXX,
5. 1 ks USB kľúč v tvare kľúča od motorového vozidla zn. Porsche
6. mobilný telefón zn. NOKIA, IMEI 1: 356944114173585, IMEI 2: 356944114673584, so SIM kartou ORANGE číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX,
7. mobilný telefón zn. NOKIA, IMEI1: 356944114173551, IMEI2: 356944114673550, so SIM kartou ORANGE číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX,
8. mobilný telefón zn. NOKIA, IMEI1: 356944114173688, IMEI2: 356944114673667, so SIM kartou ORANGE číslo XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX,
9. suma 10.000,- € (desaťtisíc eur), ktorá sa nachádza na depozitnom účte špecializovaného trestného súdu Pezinok IBAN: C. XX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: XX H. XX XXX.

Podľa § 60 ods. 6 Trestného zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva Slovenská republika.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona sa zrušuje výrok o treste rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 18.11.2022, sp. zn. 10T/8/2022, právoplatným dňa 18.11.2022, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.“

Obžalovaný sa k odvolaniu prokurátora vyjadril písomnými podaniami a v konečnom dôsledku navrhol postup podľa § 319 Trestného poriadku.

Odvolací súd vo veci vykonal verejné zasadnutie, na ktoré sa dostavili prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajkyňa obžalovaného a obžalovaný.

Prokurátorka krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí navrhla odvolaciemu súdu odvolaniu prokuratúry vyhovieť. Obhajkyňa obžalovaného a obžalovaný navrhli odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

- a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo
- c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací, postupom uvedeným v ustanovení § 317 ods. 1 Trestného poriadku zistil, že odvolanie proti rozsudku okresného súdu podala procesná strana na to oprávnená, a to proti výroku, proti ktorému odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej v zákone a dospel k zisteniu, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, je potrebné pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcija medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchatela i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchatelom, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchatela neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchatel oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchatel je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutým predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchatela je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchatela pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

Ak súd odsudzuje páchatela za dva alebo viac trestných činov, uloží mu úhrnný trest podľa toho zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z nich najprísnejšie trestný. Ak sú dolné hranice trestných sadzieb trestov odňatia slobody rôzne, je dolnou hranicou úhrnného trestu najvyššia z nich. V stručnosti treba uviesť, že princíp ukladania úhrnného trestu podľa § 41 ods. 1 Trestného zákona spočíva v tom, že páchatelovi dvoch alebo viacerých trestných činov je ukladaný trest v rámci trestnej sadzby činu najprísnejšie trestného, pričom sa musí v tomto výroku odraziť aj skutočnosť, že nejde iba o trest za tento trestný čin, ale i za ďalšie, zbiehajúce sa trestné činy. To sa premietne v priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona, teda že páchatel spáchal viac trestných činov, čo ale neplatí, ak sa trest ukladá aj s použitím tzv. asperačnej zásady podľa § 41 ods. 2 Trestného zákona.

Podľa rovnakých zásad sa postupuje aj pri ukladaní súhrnného trestu, ktorý súd ukladá vtedy, ak odsudzuje páchatela za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Súd teda páchatela odsudzuje a ukladá mu súhrnný trest za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, pričom prejednáváný trestný čin musí byť vo viacčinnom súbehu so skorším trestným činom, za ktorý už bol odsúdený. Ak Trestný zákon stanovuje v ustanovení § 42 ods. 1 povinnosť spravovať sa pri ukladaní súhrnného trestu zásadami platnými pre ukladanie úhrnného trestu, jeho účelom je snaha zabezpečiť, aby bol páchatel potrestaný rovnakým spôsobom, ako keby sa o všetkých jeho trestných činoch rozhodovalo v jedinom spoločnom konaní. Súhrnný trest teda nastupuje namiesto úhrnného trestu, ktorý by bol inak páchatelovi uložený, ak by sa o všetkých zbiehajúcich trestných činoch rozhodovalo v spoločnom konaní. Súhrnný trest je pre páchatela priaznivejší ako trest samostatný, pretože je v ňom zohľadnená skutočnosť, že páchatel sa dopustil ďalšieho trestného činu, pričom nebol varovaný odsudzujúcim rozsudkom týkajúcim sa skoršieho trestného činu. Možno teda zosumarizovať, že súhrnný trest sa uloží iba v prípade viacčinného (reálneho) súbehu trestných činov, a to len vtedy, ak bol páchatel za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti už odsúdený za predpokladu, že na takéto odsúdenie je možné prihliadnúť.

Po preskúmaní spisového materiálu odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie ohľadom výroku o treste, správne vyhodnotil osobu obžalovaného a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu. Rovnako okresný súd správne uviedol, že v prejednávanej trestnej veci prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu za aplikácie tzv. asperačnej zásady, preto úvaha prokurátora o priznaní priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona je nesprávna.

Krajský súd totiž v tomto smere postupuje v zmysle stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 1/2011, podľa ktorého spáchanie druhého trestného činu ako priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Trestného zákona sa nepoužije, ak je potrebné z dôvodu viacčinného súbehu trestných činov, z ktorých aspoň jeden je zločinom, aplikovať asperačnú zásadu v zmysle § 41 ods. 2 Trestného zákona. Spáchanie druhého trestného činu je totiž okolnosťou podmieňujúcou použitie prísnejšej trestnej sadzby podľa citovaného ustanovenia. Platí teda, že okolnosť podmieňujúca

použitie prísnejšej trestnej sadzby môže byť takto použitá nielen podľa úpravy obsiahnutej v ustanovení osobitnej časti Trestného zákona (jeho príslušnom vyššom odseku), ale aj v ustanovení všeobecnej časti Trestného zákona (§ 41 ods. 2). Ak je potom takto použitá, jej duplicitnému použitiu ako priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h) Trestného zákona bráni zásada „ne bis in idem“ vyjadrená v § 38 ods. 1 Trestného zákona.

Odvolací súd konštatuje, že okresný súd správne prihliadol na druh a výšku uloženého trestu rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 18. 11. 2022, sp. zn. 10T/8/2022, keď u obžalovaného postupom podľa § 44 Trestného zákona upustil od uloženia súhrnného trestu, pretože takto uložený trest aj krajský súd považuje na ochranu spoločnosti a nápravu páchatel'a za dostatočný, ktorý primerane a spravodlivo zohľadňuje účel trestu z hľadiska individuálnej i generálnej prevencie. Rovnako správne okresný súd poukázal nielen na postoj obžalovaného k spáchanému trestnému činu, ale aj závery znaleckého posudku MUDr. Miroslava Čerňana, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria.

Navrhovaný trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov obžalovanému prokurátorom sa odvolaciemu súdu javil ako neprímerane prísny a to aj vzhľadom na okolnosti prípadu ako i absenciu akejkoľvek priťažujúcej okolnosti (pričom sám prokurátor navrhol priznať obžalovanému dve poľahčujúce okolnosti).

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne (§ 163 ods. 4, § 180 Trestného poriadku).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.